

Sikkerhets- og samhandlingsarkitektur ved meldingsformidling (faktaark 20a)

Versjon 3.1
26.09.2018

Dette faktaarket er et støttedokument under Norm for informasjonssikkerhet og personvern i helse- og omsorgssektoren (Normen) som forvaltes av Styringsgruppen for Normen etter Normens forvaltningsmodell. Se mer på www.normen.no

Tema for faktaarket	<p>Dette faktaarket omhandler sikkerhetsfunksjoner ved etablering av meldingsformidling.</p> <p>Faktaarket gjelder alle tekniske løsninger som benyttes til meldingsformidling. For mindre virksomheter bør leverandørene og Norsk Helsenett sørge for en tilfredsstillende sikkerhetsarkitektur</p> <p>Faktaarket har en teoretisk tilnærming, og inneholder et eksempel som viser meldingsflyt ved bruk av ebXML-rammeverket for overføring.</p> <p>IKT-ansvarlig skal etablere en tilfredsstillende sikkerhets- og samhandlingsarkitektur.</p>
Dette faktaarket er spesielt relevant for	<p>Målgruppen for faktaarket er</p> <ul style="list-style-type: none">• Virksomhetens ledelse• Sikkerhetsleder• IKT-ansvarlig• Databehandler• Leverandør
Krav i Normen	<p>Faktaarket gjelder følgende kapitler i Normen</p> <ul style="list-style-type: none">- Kapittel 5.5.3 Elektronisk samhandling
Relevante lov- og forskriftsbestemmelser, standarder og andre rammeverk	<p>Følgende lov- og forskriftsbestemmelser er spesielt relevante for faktaarket:</p> <ul style="list-style-type: none">• Personvernforordningen Artikkel 24 Den behandlingsansvarliges ansvar• Personvernforordningen Artikkel 32 Sikkerhet ved behandlingen• Veileder for tilknytning til helsenettet• Forskrift for IKT-standarder i helse- og omsorgssektoren• Referanse katalogen for e-helse• Krav til elektronisk meldingsutveksling• Referanse katalogen for e-helse

Sikkerhets- og samhandlingsarkitektur ved meldingsformidling

Elektroniske meldinger²⁴

For å utveksle elektroniske meldinger trengs en kommunikasjonsløsning som kan pakke, adressere, sende og motta meldinger, og som støtter operasjoner som kryptering og signering av meldinger.

NHN Adresseregister

Adresseregisteret er helse- og omsorgssektorens verktøy for å sikre korrekt adressering av elektroniske meldinger, og inneholder alle kommunikasjonsparter i helsenettet.

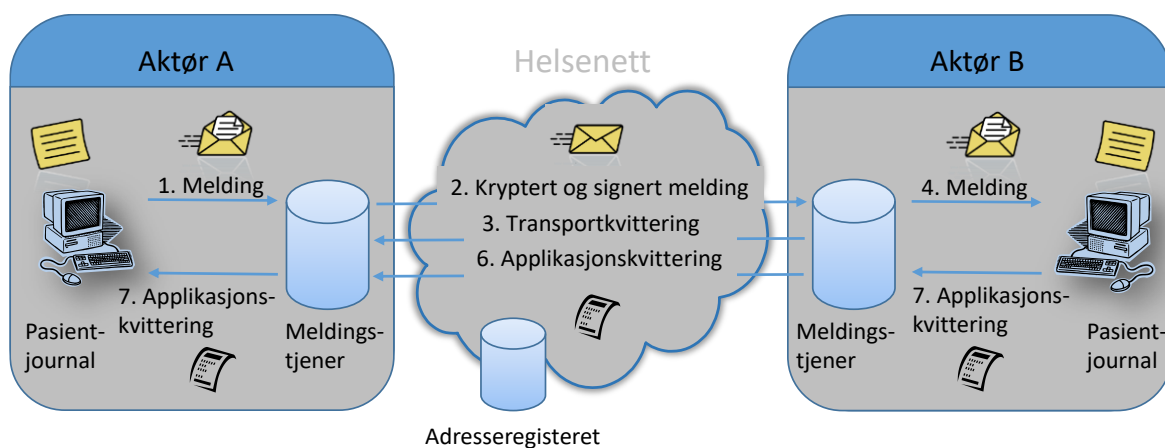
Adresseregisteret skal sikre informasjon som gjør at en kommunikasjonspart entydig kan identifiseres som rette mottaker, og deretter hente ut nødvendig informasjon til å sende mottakeren en formattert og kryptert elektronisk melding.

Kravet om oppdatert adresseinformasjon er forskriftsfestet i Forskrift om IKT-standarder i helse- og omsorgstjenesten § 4: *"Alle virksomheter som er tilknyttet helsenettet ved avtale med Norsk Helsenett SF, skal sørge for å ha oppdatert informasjon om virksomhetens elektroniske adresser og annen relevant kontaktinformasjon i adresseregisteret i helsenettet."*

Meldingsflyt på virksomhetsnivå

ebXML(Electronic Business using eXtensible Markup Language) er en meldingsstandard som skal sørge for at meldinger utformes likt i de ulike systemene. PKI (Public Key Infrastructure) er løsningen som benyttes for å påse at meldingsutvekslingen er tilstrekkelig autentisert.

Bruken av ebXML meldinger illustreres nedenfor. I eksemplet vises meldingsflyten mellom to aktører. Denne meldingen benytter kun signatur og kryptering på virksomhetsnivå, samt ebXML-rammeverket for overføring.

1. Data til meldingen trekkes ut av lokalt fagsystem hos Aktør A, i eksemplet elektronisk pasientjournal (EPJ), og overføres til lokal meldingstjener. Mottakers adresse og informasjon om sertifikater hentes fra Adresseregisteret
2. Meldingen krypteres, signeres og sendes til Aktør B
3. Aktør Bs meldingstjener sender transportkvitting tilbake
4. Meldingen overføres fra Aktør Bs meldingstjener og inn i journalsystemet. Hvis kvittering ikke er mottatt innen en gitt tidsramme sendes meldingen på nytt
5. Elektronisk pasientjournal (EPJ) hos Aktør B sender applikasjonskvittering til meldingstjeneren
6. Applikasjonskvittering sendes til Aktør A
7. Applikasjonskvitteringen hentes inn i elektronisk pasientjournal (EPJ) hos Aktør A

Krav til meldingsformidling

Øvrige krav til meldingsformidling er beskrevet i [Krav til elektronisk meldingsutveksling](#) og i [Forskrift for IKT-standarder i helse- og omsorgstjenesten](#).